

EINE BRÜCKE AUS PAPIER

\ МІСТ З ПАПЕРУ

ERSTES DEUTSCH-UKRAINISCHES SCHRIFTSTELLERTREFFEN IN DER UKRAINE
LWIW/ LEMBERG 27. – 29. AUGUST 2015

ПЕРША НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКА ЗУСТРІЧ ПИСЬМЕННИКІВ В УКРАЇНІ
27 – 29 СЕРПНЯ 2015 У ЛЬВОВІ

PRESSEMITTEILUNG

MÜNCHEN, 04. AUGUST 2015

Sehr geehrte Damen und Herren,
liebe Kolleginnen und Kollegen,

die Ukraine ist in den vergangenen zwei Jahren vor allem mit beunruhigenden politischen Ereignissen in die öffentliche Wahrnehmung gelangt. Wir wollen den Beobachtungsposten von außen verlassen und in einem engagierten langfristigen Kulturdialog Stellung beziehen. In Deutschland ist die Kenntnis der ukrainischen Geschichte, Sprache und Kultur kaum verbreitet, diese ist aber die Voraussetzung, um einander zu verstehen. Die Ukraine hat eine lebendige Literaturszene, und die Bücher ukrainischer Gegenwartsschriftsteller/innen liegen in deutscher Übersetzung zumeist aus dem Ukrainischen, aber auch aus dem Russischen, der zweiten Landessprache, vor. Schriftsteller errichten mit ihren Büchern und Texten Brücken aus Papier, die sich als haltbarer und belastbarer als jede Eisen-, Stein- oder Betonkonstruktion erweisen, weil sie sich ins menschliche und damit kulturelle Gedächtnis einprägen.

Повідомлення для преси

МЮНХЕН, 4 СЕРПНЯ 2015 РОКУ

Шановні пані та панове!
Дорогі колеги!

Україна за останні два роки, передусім через тривожні політичні події, опинилася у колі уваги світової спільноти. Ми вирішили покинути пост сторонніх спостерігачів та стати зацікавленими учасниками довготривалого культурного діалогу. У Німеччині замало інформації про українську історію, мову та культуру, проте саме вона створює передумови для того, щоб ми змогли зрозуміти один одного. В Україні жвава літературна сцена, а тому наявні книжки сучасних українських письменників у німецькому перекладі насамперед з української, але також і з поширеної в Україні російської мови. Письменники зводять своїми творами Мости з паперу, які виявляються міцнішими та стабільнішими за будь-які залізні, камінні або бетонні конструкції, оскільки вони закарбовуються у людській, а разом з тим й у культурній пам'яті.

Unsere Beziehungen zu ukrainischen und deutschen Schriftstellerinnen und Schriftstellern aufgreifend, beginnen wir das Literaturprojekt *Eine Brücke aus Papier* mit einem mehrtägigen deutsch-ukrainischen Schriftstellertreffen in der Ukraine. Als Ort für dieses erste Treffen wurde in Übereinkunft mit den ukrainischen Schriftstellern Lwiw/Lemberg in der Westukraine ausgewählt. In den kommenden Jahren soll *Eine Brücke aus Papier* in anderen ukrainischen Städten und auch in Deutschland weitergeführt werden.

Der Titel *Eine Brücke aus Papier* verdankt sich der Anregung von Jurko Prochasko, der dieses Zitat von Manès Sperber (1905-1984) für einen seiner jüngsten Texte entlehnt hat. Manès Sperber, im westukrainischen Zablutow geboren, erzählt in seinen Erinnerungen *Die Wasserträger Gottes* von der Brücke aus Papier als einer Legende der Chassidim seines Heimatortes.

DAS TREFFEN EINE BRÜCKE AUS PAPIER

Vom 27. bis 29. August 2015 werden sich in der Mediatec von Lwiw, vul. Muljars'ka 2 A, sechs Schriftsteller/innen aus Deutschland und sechs aus der Ukraine in Lesungen und Gesprächen an drei Veranstaltungstagen vorstellen. Das Treffen wird von Dolmetschern simultan übersetzt. Vorträge von Schriftstellern, Historikern, Intellektuellen und Übersetzern beider Länder werden in Themen einführen, die zum gegenseitigen Verständnis beitragen – mit Themen wie das „Das Verhältnis von Ukraine – Russland – Deutschland“, „Schriftsteller und der Maidan, Beziehung zu Europa und EU“, „Sprache und Literaturgeschichte der Ukraine/ Literarische Übersetzung ins Ukrainische/ ins Deutsche“, „Beziehungen zu angrenzenden anderssprachigen Literaturen/Kulturen“. Ein Höhepunkt des Treffens wird eine lange gemeinsame Lesenacht am Freitag, 28. August 2015, für das Lemberger Publikum im Theatergebäude an der vul. Hnatyuka 11, sein.

Завдяки нашій співпраці з українськими та німецькими письменниками, ми започатковуємо літературний проект *Міст з паперу* триденною Німецько-Українською Зустріччю письменників в Україні. За домовленістю з українськими письменниками місцем цієї першої зустрічі було обрано Львів на заході України. На майбутнє планується проведення *Мосту з паперу* в інших українських містах, а також у Німеччині.

За ідею назви *Міст з паперу* ми вдячні Юркові Прохаську, який запозичив цей вислів у Манеса Шпербера (1905-1984) для одного зі своїх останніх творів. Манес Шпербер, який народився у західно-українському Заболотіві, розповідає у своїх спогадах *Господні водоноси* про Міст з паперу як про легенду хасидизму у своєму рідному містечку.

ЗУСТРІЧ МІСТ З ПАПЕРУ

Упродовж трьох днів з 27 до 29 серпня 2015 року у львівській Медіатеці на вул. Мулярській 2А в авторських читаннях та дискусіях представлятимуть себе шість письменників з Німеччини та шість з України. На Зустрічі працюватимуть синхронні перекладачі. Доповіді письменників, істориків, інтелектуалів та перекладачів з обох країн ознайомлять присутніх з темами, що сприятимуть взаємному порозумінню, а саме «Розуміння України – Росії – Німеччини», «Письменники і Майдан, відношення до Європи та ЄС», «Мова та історія літератури України / Літературний переклад українською/німецькою», «Відношення до сусідніх іншомовних літератур/культур». Кульмінацією Зустрічі стане довга спільна ніч авторських читань для львівської публіки у приміщенні театру на вул. Гнатюка 11 у п'ятницю 28 серпня 2015 року.

FÖRDERER

DEUTSCHE TEILNEHMER

ANDREAS ALTMANN (Lyrik), geb. 1963 in Hainichen/Sachsen, lebt in Berlin.

SHERKO FATAH (Prosa), geb. 1964 in Berlin-Ost, lebt in Berlin.

WERNER FRITSCH (Lyrik, Drama, Prosa), geb. 1960 in Waldsassen/Oberpfalz, lebt in Hendelmühle/Oberpfalz und in Berlin.

IRIS HANIKA (Prosa), geb. 1962 in Würzburg, lebt in Berlin.

PETRA MORSBACH (Prosa, Film), geb. 1956 in Zürich, lebt in Starnberg bei München.

ANJA UTLER (Lyrik), geb. 1973 in Schwandorf/Oberpfalz, lebt in Regensburg und Wien.

Besonderer Gast:

KARL SCHLÖGEL, geb. 1948 in Hawangen bei Memmingen, Professor em., Historiker und Publizist, zuletzt lehrte er Ost-europäische Geschichte an der Europa-Universität Viadrina in Frankfurt (Oder), lebt in Berlin.

UKRAINISCHE TEILNEHMER

JURI ANDRUCHOWYTSCH (Lyrik, Prosa), geb. 1960 in Iwano-Frankiwsk, lebt dort.

ANDREJ KURKOW (Prosa), geb. 1961, Budugoschtsch, Oblast Leningrad, lebt in Kiew, russischsprachiger Autor.

TANJA MALJARTSCHUK (Prosa), geb. 1983 in Iwano-Frankiwsk, lebt seit 2011 in Wien.

HALYNA PETROSANYAK (Lyrik), geb. 1969 in den Karpaten, lebt in Iwano-Frankiwsk.

JURKO PROCHASKO (Prosa), geb. 1970 in Iwano-Frankiwsk, lebt in Lwiw.

SERHIJ ZHADAN (Lyrik, Prosa), geb. 1974 in Starobilsk, lebt in Charkiw.

Besonderer Gast:

YAROSLAV HRYTSAK, geb. 1960 in Dowhe/Westukraine, Historiker. Professor für Neuere Geschichte an der Ukrainischen Katholischen Universität Lemberg und Direktor des Instituts für Geschichtswissenschaft an der Nationalen Iwan-Franko-Universität Lemberg. Mitglied der deutsch-ukrainischen Historikerkommission.

НІМЕЦЬКІ УЧАСНИКИ

АНДРЕАС АЛЬТМАНН (поезія), нар. у 1963 р. в м. Хайніхен/Саксонія, живе у Берліні.

ШЕРКО ФАТАХ (проза), нар. у 1964 р. у Східному Берліні, живе у Берліні.

ВЕРНЕР ФРІЧ (проза, драма, поезія), нар. у 1960 р. у м. Вальдзаксен/Верхній Пфальц, живе у Хендельмюле/Верхній Пфальц та Берліні.

ІРІС ХАНИКА (проза), нар. у 1962 р. у м. Вюрцбург, живе у Берліні.

ПЕТРА МОРСБАХ (проза, фільм), нар. у 1956 р. у Цюриху, живе у м. Штарнберг біля Мюнхена.

АНЯ УТЛЕР (поезія), нар. у 1973 р. у Швандорфі/Верхній Пфальц, живе у м. Регенсбург та Відні.

Почесний гість:

КАРЛ ШЛЬОГЕЛЬ, нар. у 1948 р. в м. Гаванген біля Меммінгена, проф., історик і публіцист, до виходу на пенсію викладав історію Східної Європи в Європейському університеті Віадрина у Франкфурті-на-Одері, живе у Берліні.

УКРАЇНСЬКІ УЧАСНИКИ

ЮРІЙ АНДРУХОВИЧ (поезія, проза), нар. у 1960 р. у м. Івано-Франківськ, живе також там.

АНДРІЙ КУРКОВ (проза), нар. у 1961 р. у с. Будогощ Ленінградської області, живе у Києві, російськомовний автор.

ТАНЯ МАЛЯРЧУК (проза), нар. у 1983 р. у м. Івано-Франківськ, з 2011 р. живе у Відні.

ГАЛИНА ПЕТРОСАНЮК (поезія), нар. у 1969 р. у Карпатах, живе у м. Івано-Франківськ.

ЮРКО ПРОХАСЬКО (проза), нар. у 1970 р. у м. Івано-Франківськ, живе у Львові.

СЕРГІЙ ЖАДАН (поезія, проза), нар. у 1974 у Старобільську, живе у Харкові.

Почесний гість :

ЯРОСЛАВ ГРИЦАК, нар. у 1960 р. у с. Довге/Західна Україна, історик. професор новітньої історії в Українському католицькому університеті у Львові, і директор Інституту історичних досліджень Львівського національного університету імені Івана Франка. член Німецько-української комісії істориків.

Auch literarische Übersetzer/innen werden teilnehmen. Das genaue Programm wird Mitte August in einem Programmheft und auf der Website von Kulturallmende erscheinen und kann Ihnen auf Wunsch zugesandt werden.

Wir laden Sie herzlich ein zur Teilnahme an *Eine Brücke aus Papier* und unterstützen Sie gerne bei der Organisation Ihres Aufenthalts in Lwiw.

AUCH KÜNDIGEN WIR HIER SCHON DEN TERMIN DER PRESSEKONFERENZ AN:

MITTWOCH, 26. AUGUST 2015, 11 UHR
IM RATHAUS VON LWIW/LEMBERG
PL. RYNOK, 1, 79008, LWIW

Dazu ergeht noch eine gesonderte Einladung an Sie.

Eine Brücke aus Papier ist ein Projekt von Kulturallmende
Kuratorinnen: Verena Nolte, München und
Hanne Kulesa, Frankfurt am Main.

Mit den Kooperationspartnern Verlegerforum Lwiw und dem Kulturreferat der Stadt Lwiw (*Lviv - City of Literature*).

Gefördert vom Auswärtigen Amt der Bundesrepublik Deutschland, dem Bayerischen Staatsministerium für Bildung und Kultus, Wissenschaft und Kunst und dem Kulturreferat der Landeshauptstadt München.

KONTAKT:

Verena Nolte, welcome@kulturallmende.org
Telefon +49 89 692 37 49
oder mobil +49 179 12 77311.

Weitere Informationen finden Sie auf unserer Website
www.kulturallmende.org/aktuell.html

Mit besten Grüßen
Verena Nolte

У заході братимуть також участь літературні перекладачі. Детальна програма Зустрічі вийде у середині серпня у формі брошури та буде розміщена на веб-сторінці Kulturallmende. За Вашим бажанням ми з задоволенням надішлемо її Вам.

Сердечно запрошуємо Вас до участі у *Мості з паперу* та охоче підтримаємо Вас в організації Вашого перебування у Львові.

МИ ОГЛОШУЄМО ТАКОЖ ДАТУ ТА МІСЦЕ ПРОВЕДЕННЯ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ:

СЕРЕДА, 26 СЕРПНЯ 2015 РОКУ, 11.00 ГОД.
У ЛЬВІВСЬКІЙ РАТУШІ,
ПЛ. РИНОК 1, 79008, М. ЛЬВІВ

Ми висилаємо Вам також персональне запрошення.

Міст з паперу – це проект Kulturallmende.
Куратори: Верена Нольте (Мюнхен)
Ганне Кулесса (Франкфурт-на-Майні).

У співпраці з Форумом видавців у Львові та Управлінням культури міста Львова (*Львів – місто літератури*).

За підтримки Міністерства закордонних справ Федеративної республіки Німеччини, Державного міністерства освіти та культури, науки та мистецтва Баварії та Управління культури столиці федеральної землі Баварія м. Мюнхена.

KONTAKT:

Верена Нольте
адреса ел. пошти: welcome@kulturallmende.org
тел.: +49 89 692 37 49, моб.: +49 179 12 77311.

Подальшу інформацію Ви знайдете на нашій веб-сторінці
www.kulturallmende.org/aktuell.html

З найкращими побажаннями
Верена Нольте